

Автор статті:

Анна Яцько,

студентка

спеціальності «Соціальна педагогіка»

Науковий керівник:

Сергій Котловий,

кандидат педагогічних наук, викладач

кафедри соціальних технологій

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА З ОБДАРОВАНИМИ СТАРШОКЛАСНИКАМИ

Пріоритетним завданням, яке ставить перед сучасною школою сучасне суспільство, є розкриття творчого потенціалу дитини, допомога в реалізації її внутрішніх ресурсів. Саме від організації такої допомоги і залежить розвиток здібностей та обдарованості учнів. Аналіз державних документів свідчить про окреслення цілей та завдань у напрямі організації роботи не тільки з обдарованими учнями в умовах загальноосвітніх навчальних закладів, але й з тими, хто безпосередньо впливає на учнів, а саме: однолітками, батьками, педагогами. Успішність досягнення цієї мети залежить від створення сприятливих умов у соціальному середовищі обдарованої дитини, для чого необхідне залучення працівників соціально-психологічної служби, які мають належний рівень підготовки щодо організації діяльності з обдарованими учнями, а також з їхніми батьками та педагогічним колективом. Питання організації соціально-педагогічної діяльності з обдарованими учнями розглядається в працях С.П. Архипової, Ю.В. Василькової, А. Й. Капської, Г. Я. Майбороди. Актуальність зазначеного завдання для соціальних педагогів зумовлена специфікою діяльності з обдарованими дітьми.

Обдарованими називають дітей, які через видатні здібності демонструють високі досягнення в одній або декількох сферах: інтелектуальній, у сфері творчого або продуктивного мислення, організаторській, художній, спортивній та ін. [1, с.21].

Дослідниця Д.Б. Богоявленська виділила три головні види обдарованості:

- академічна, що виявляється в швидкості та легкості опанування значного обсягу готових знань;
- інтелектуальна, що полягає в особливій розумовій самостійності, у підвищеній критичності мислення, здатності самостійно глобально, по-філософськи осмислювати складні інтелектуальні проблеми;
- творча, тобто здатність до творчої самореалізації в різних галузях життєдіяльності [2].

З метою визначення, яку саме роботу виконують соціальні педагоги з обдарованими дітьми в умовах старшої школи нами було проаналізовано річні плани роботи даних фахівців ЗОШ с. Кирдани, м. Овруча та м. Житомира.

Відповідно до планів роботи соціального педагога загальноосвітнього навчального закладу ці спеціалісти виконують наступні функції у своїй професійній діяльності: діагностичні; прогностичні; консультативні; захисні; профілактичні; соціально-перетворюючі; організаційні.

Робота соціального педагога з учнями старших класів (в тому числі і обдарованими дітьми) відповідно до річних планів роботи, спрямована на:

1. дослідження професійних інтересів учнів 9, 11 класів (за програмою ПКК «Професійна спрямованість учнівської молоді», профорієнтаційні ігри, диспути);
2. визначення ціннісних орієнтацій учнів середніх та старших класів (за програмою ПКК «Розвиток позитивних ціннісних орієнтацій учнівської молоді»);
3. попередження та профілактика негативних явищ в учнівському та сімейному середовищі, а також жорстокого поведіння правопорушень, вживання психотропних речовин, торгівлі людьми (дітьми), порушення прав людини (дитини) (година відкритих

думок «Жити чи палити?», перегляд і обговорення відеофільму «Станція призначення життя», зустріч з представником Червоного Хреста.);

4. формування гендерної культури молоді (тренінги, дискусії, тощо).

Проаналізувавши річні плани роботи соціальних педагогів з трьох загальноосвітніх навчальних закладів с. Кирдани Овруцького району, м. Овруч та м. Житомир, нами було виявлено, що тільки в одній школі виділено роботу з обдарованими дітьми в окремий напрям роботи: «Психологічний супровід обдарованих дітей» в межах якого передбачено створення банку даних «Обдарованість», консультування учасників навчально-виховного процесу щодо обдарованості дітей, проведення постійного моніторингу для забезпечення підтримки і стимулювання інтелектуально і творчо обдарованих дітей й молоді.

Також нами були виокремлені наступні напрями роботи з обдарованими дітьми:

1. Волонтерська діяльність (організація, участь у волонтерських акціях).
2. Громадська діяльність (співпраця з громадськими організаціями, участь у тренінгових заняттях).
3. Соціальна діяльність (організація, проведення та участь у соціальних акціях).

Таким чином, можна зробити висновок, що робота з обдарованими дітьми є складовою частиною інших напрямів діяльності соціального педагога, оскільки, даний фахівець працює переважно з групою, або ж може міститися в індивідуальних формах роботи за потребою. Робота з обдарованими учнями спрямовано на: дослідження професійних інтересів учнів; попередження та профілактика негативних явищ в учнівському та сімейному середовищі; формування гендерної культури молоді. Форми роботи: індивідуальні (консультації за потребою); групові: факультативи, секції, спецкурси, гуртки.

Використана література:

1. Моляко В. А. Психология конструкторской деятельности / В. А. Моляко. — М. : Машиностроение, 1983. — 219 с.
2. Якухна І. І. Обдарованість : сутність, структура, технології розвитку // Шляхи і методи забезпечення подальшого творчого зростання обдарованої молоді : [наук.-метод. зб.] / За заг. ред. І. І. Якухна, Л. В. Корінної. — Житомир : ЖО ІППО, 2008. — С.78-89.